

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут журналістики

Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

 О. Б. Жильцов
« 30 » 01 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правові основи видавничої діяльності

для студентів

Спеціальність 061 Журналістика,

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Освітня програма 061.00.03 «Видавнича справа та редагування»

Київ-2020

Розробник:

Школик Ірина Василівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри видавничої справи

Викладач:

Школик Ірина Василівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри видавничої справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол від 20 січня 2020 року № 6

Завідувач кафедри Масімова Л. Г. Масімова

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з видавничої справи та редагування

_____ 2020 року

Гарант освітньо-професійної програми [підпис] В. І. Шпак

Робочу програму перевірено

_____ 2020 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи [підпис] О. А. Росінська

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. підпис (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	-
Курс	3	-
Семестр	6	-
Кількість змістових модулів з розподілом	3	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	42	-
Форма семестрового контролю	іспит	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Правові основи видавничої діяльності» є набуття студентами теоретичних знань із правових основ організації, налагодження та здійснення видавничої діяльності, особливостей правовідносин у видавничій справі та формування прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації.

Завданнями навчальної дисципліни є формування фахових компетентностей:

ФК-2 Здатність організувати й проводити професійну діяльність у галузі соціальних комунікацій:

- розуміння основного алгоритму менеджерської діяльності (планування, організація, мотивація, контроль);
- здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність; здатність застосовувати знання з медіаправа у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН-19 Здатність застосовувати знання з медіаправа у професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторна	Модуальні	
Змістовий модуль 1. Правові засади організації видавничої діяльності							
Тема 1. Поняття та особливості видавничої справи в системі правового регулювання держави	12	2	2				8
Тема 2. Функції та повноваження інститутів регулювання видавничої справи	10	2	2				6
Тема 3. Заходи і засоби регулювання видавничої діяльності	6	2	4				
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	6	8			2	14
Змістовий модуль 2. Створення, реєстрація та індивідуалізація суб'єкта видавничої справи							
Тема 4. Створення та реєстрація суб'єкта видавничої справи	11	2	2				7
Тема 5. Торговельні марки та комерційне найменування	13	2	4				7
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	26	4	6			2	14
Змістовий модуль 3. Правовідносини суб'єктів видавничої справи							
Тема 6. Авторське право у видавничій діяльності	13	2	4				7
Тема 7. Суб'єкти видавничої справи у договірних відносинах	13	2	4				7
Тема 8. Юридична відповідальність у видавничій справі	6	2	4				
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	34	6	12			2	14
Підготовка та проведення контрольних заходів	30						
<i>Усього</i>	120	16	26			6	42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Правові засади організації видавничої діяльності

Тема 1. Поняття та особливості видавничої справи в системі правового регулювання держави

Правова грамотність у професійній діяльності видавця. Визначення термінів і понять. Суб'єкти та об'єкти видавничої справи. Видавнича справа як різновид господарської діяльності.

Нормативно-правове забезпечення видавничої справи. Конституційні умови видавничої справи. Акти міжнародного публічного права у видавничій справі. Правові основи роботи з інформацією. Система обов'язкового примірника документів.

Тема 2. Функції та повноваження інститутів регулювання видавничої справи

Український інститут книги. Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Книжкова палата України. Національні агентства ISBN і ISMN. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Організації колективного управління майновими правами.

Тема 3. Заходи і засоби регулювання видавничої діяльності

Обмеження права у видавничій справі. Обмеження у розповсюдженні видавничої продукції. Державна підтримка розвитку книговидання в Україні. Захист майна суб'єктів видавничої справи.

Змістовий модуль 2.

Створення, реєстрація та індивідуалізація суб'єкта видавничої справи

Тема 4. Створення та реєстрація суб'єкта видавничої справи

Юридична особа у видавничій справі. Фізична особа - підприємець. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Облік суб'єктів видавничої справи.

Тема 5. Торговельні марки та комерційне найменування

Поняття та види торговельних марок. Правова охорона торговельної марки. Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Свідоцтво України на знак для товарів і послуг. Реєстрація знака в іноземних державах. Комерційне (фірмове) найменування та його правова охорона. Співвідношення між засобами індивідуалізації.

Змістовий модуль 3.

Правовідносини суб'єктів видавничої справи

Тема 6. Авторське право у видавничій діяльності

Поняття та об'єкти авторського права. Законодавство з охорони

авторського права. Суб'єкти авторського права. Виникнення та здійснення авторського права. Особисті немайнові та майнові права автора. Авторське право на службові твори. Авторське право перекладачів і авторів інших похідних творів. Строк дії авторського права. Випадки правомірного використання твору без згоди автора. Спадкування авторських прав. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. Проблеми і перспективи в галузі охорони авторського права в Україні. Піратство як гальмівний чинник розвитку видавничої справи.

Тема 7. Суб'єкти видавничої справи у договірних відносинах

Права та обов'язки суб'єктів видавничої справи. Поняття та види договорів у видавничій справі. Універсальна договірна гарантія. Видавничий договір. Договори на виготовлення та розповсюдження видань.

Тема 8. Юридична відповідальність у видавничій справі

Дисциплінарна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність. Відповідальність за недобросовісну конкуренцію.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	6	6
Відвідування на практичному занятті							
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30	6	60
Робота на практичному занятті							
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ							
<i>Разом</i>	256		82		70		104
Максимальна кількість балів	256						
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $256:60=4,27$ Наприклад, студент набрав: 230 балів Оцінка: $200:4,27 = 54$ бали						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Опанування навчальної дисципліни, окрім засвоєння навчального матеріалу, виконання конкретних робіт під час лекційних та семінарських занять, передбачає також і самостійну роботу студентів. Самостійна робота студента є однією з організаційних форм вивчення навчальної дисципліни, основною формою опанування навчального матеріалу протягом часу, вільного від обов'язкових навчальних занять за розкладом.

Самостійне опрацювання студентом навчального матеріалу відбувається у відповідності до тематичного плану та змісту навчальної дисципліни. Для студентів денної форми навчання самостійна робота полягає в наступному:

1. опрацювання теоретичних основ, зокрема базових понять, категорій, закономірностей, іншого лекційного матеріалу, що був наданий викладачем згідно з тематичним планом навчальної дисципліни;

2. робота з відповідною літературою та інформаційно-статистичними джерелами з метою цілісного бачення змісту і розуміння логіки взаємозв'язків у відповідній програмній темі. Крім того, слід вивчити ті теми або питання, що вказані у змісті навчальної дисципліни, але не були

висвітлені протягом лекційних занять;

3. підготовка до семінарських занять, яка включає:

- формування тез виступу з питань плану відповідного семінарського заняття;

- постановку проблемних питань, що виникають під час роботи з відповідною літературою над темами навчальної дисципліни, для їх дискусійного обговорення під час семінарського заняття.

4. у разі відсутності студента денної форми навчання на лекційному, семінарському чи практичному занятті – виконання індивідуальних завдань і підготовка до експрес-опитування за тематикою такого заняття;

5. систематизація вивченого матеріалу курсу перед поточним контролем за змістовими модулями, а також перед екзаменом.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється за такими **критеріями**:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Після вивчення кожного змістового модуля студент виконує модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота складається з 25 тестових завдань.

Модульні контрольні роботи надаються у паперовому вигляді і виконуються самостійно кожним студентом в аудиторії.

Максимальна кількість балів, яку можна отримати за модульну контрольну роботу – 25 балів за правильні відповіді на тестові завдання (по 1 балу за кожне тестове завдання).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Контроль навчальних досягнень студента за усіма видами навчальних робіт передбачає **поточний** та **підсумковий** контроль.

Поточний контроль відбувається за всіма змістовими модулями навчальної дисципліни і включає в себе такі об'єкти контролю: робота студента на лекційних та семінарських заняттях, виконання завдань для

самостійної роботи, модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту після завершення вивчення навчального матеріалу. Іспит передбачає розв'язання 40 тестових завдань. Підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю (60 балів) і підсумкового контролю (40 балів).

Оцінювання навчальних досягнень студента в цілому та у розрізі окремих об'єктів контролю відбувається за такими **основними критеріями**:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Правові основи видавничої діяльності»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 26 год.,

самостійна робота – 42 год., МКР – 6 год., підсумковий контроль – іспит

І	ІІ	ІІІ	ІV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Модуль	Змістовий модуль І		Змістовий модуль ІІ		Змістовий модуль ІІІ					
Назва модуля	Правові засади організації видавничої діяльності		Створення, реєстрація індивідуалізація суб'єкта видавничої справи		Правовідносини суб'єктів видавничої справи					
К-ть балів за модуль	82 бали		70 балів		104 бали					
Лекції	вдвідування – 3 б.		вдвідування – 2 б.		вдвідування – 3 б.					
Теми лекцій	Поняття та особливості видавничої справи в системі правового регулювання держави – 1 б.	Функції та повноваження інститутів регулювання видавничої справи – 1 б.	Заходи і засоби регулювання видавничої діяльності – 1 б.	Створення та реєстрація суб'єкта видавничої справи – 1 б.	Торговельні марки та комерційне найменування – 1 б.	Авторське право у видавничій діяльності – 1 б.	Суб'єкти видавничої справи у договірних відносинах – 1 б.	Юридична відповідальність у видавничій справі – 1 б.		
Теми семінарських занять	Національне законодавство про видавничу діяльність – 11 б.	Органи державного регулювання видавничої діяльності – 11 б.	Державна підтримка розвитку книговидавництва в Україні – 11 б.	Правові засади створення та реєстрації видавничого бізнесу – 11 б.	Торговельна марка як індивідуалізація видавництва – 11 б.	Комерційне найменування як засіб успішного видавничого бізнесу – 11 б.	Міжнародні конвенції та договори з питань охорони авторського права – 11 б.	Виникнення, здійснення та реєстрація авторського права – 11 б.	Обмеження авторського права – 11 б.	Відпові дальність – 11 б.
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
Види контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)					
Підсумок	Іспит		Іспит							
	Усього 256 балів, коефіцієнт 4,27		Усього 256 балів, коефіцієнт 4,27							

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Верба Т. М. Издательский бизнес изнутри. От рукописи к бестселлеру [Текст] / Т. М. Верба. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2015. – 208 с.
2. Видавничий маркетинг [Текст] : навчальний посібник / В. І. Теремко. – Київ : Академвидав, 2009. – 272 с.
3. Енциклопедія для видавця та журналіста [Текст] / Ю. В. Бондар, М. Ф. Головатий, М. І. Сенченко ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Книжкова палата України. – Київ : Персонал, 2010. – 400 с.
4. Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/601-15>
5. Теремко В. І. Основні засади видавничого бізнесу [Текст] : навчальний посібник / В. І. Теремко. – Київ : Академвидав, 2010. – 135 с.
6. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця [Текст] : практичний посібник / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 560 с.
7. Школик І. В., Бабенко В.О. Правові основи видавничої справи [Текст] : навчально-практичний посібник / І. В. Школик, В. О. Бабенко. – К., 2018. – 135 с.
8. Шпак В. І. Видавничий бізнес. Теорія і практика [Текст] : навчальний посібник / В. І. Шпак. – К. : УВПК «ЕксОб», 2010. – 384 с.

Додаткова література:

1. Авторське право у видавничій справі в питаннях і відповідях [Текст] / О. В. Афонін, О. М. Харченко, І. С. Руденко. – К. : Нора-друк, 2010. – 80 с.
2. Горобцов В. О., Костецька Т. А., Кресіна І. О. Інформаційне законодавство України [Текст] : науково-практичний коментар / В. О. Горобцов, Т. А. Костецька, І. О. Кресіна. – К. : Юридична думка, 2006. – 232 с.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
5. Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>
6. Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/601-15>
7. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)»

- щодо заборони приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва» [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3274-17>
9. Закон України «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо книговидавничої справи» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-17>
 10. Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>
 11. Закон України «Про державну таємницю» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
 12. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>
 13. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
 14. Закон України «Про Митний тариф України» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2371-14>
 15. Закон України «Про обов'язковий примірник документів» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>
 16. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [Електронний ресурс] <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
 17. Закон України «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгоозповсюдження, творчих спілок» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2274-17>
 18. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
 19. Коноваленко В. В. Авторське право у видавничій справі [Текст] : практичний посібник для авторів, редакторів, видавців / В. В. Коноваленко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 320 с.
 20. Конституція України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
 21. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
 22. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
 23. Наказ Державного комітету телебачення та радіомовлення «Про затвердження Порядку реалізації бюджетної програми «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» [Електронний ресурс] : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2087-12>
 24. Настольная книга издателя [Текст] / Е. В. Малышкин, А. Э. Мильчин, А. А. Павлов, А. Е. Шадрин. – М. : Аст ; Олимп, 2004. – 811 с.

25. Невская, М. А. Авторское право в издательском бизнесе и СМИ [Текст] : практ. пособие / М. А. Невская, Е. Е. Сухарев, Е. Н. Тарасова. – М. : ИТК Дашков и Ко, 2009. – 300 с.
26. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
27. Постанова Верховної Ради України «Про запровадження мораторію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств з розповсюдження книг та преси» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/901-17>
28. Постанова Верховної Ради «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/695-18>
29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>
30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>
31. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>